

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

LÃNH THỊ MAI HỒNG

**QUẢN LÝ THIẾT BỊ DẠY HỌC
Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ
THÀNH PHỐ UÔNG BÍ, TỈNH QUẢNG NINH**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2014

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

LÃNH THỊ MAI HỒNG

**QUẢN LÝ THIẾT BỊ DẠY HỌC
Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ
THÀNH PHỐ UÔNG BÍ, TỈNH QUẢNG NINH**

**Chuyên ngành: QUẢN LÝ GIÁO DỤC
Mã số: 60.14.01.14**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Cán bộ hướng dẫn khoa học: GS.TSKH. Nguyễn Văn Hộ

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các kết quả nghiên cứu là trung thực và chưa được công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Tác giả luận văn

Lãnh Thị Mai Hồng

LỜI CẢM ƠN

Với tình cảm chân thành, em xin bày tỏ lòng biết ơn và sự kính trọng tới Lãnh đạo trường Đại học sư phạm- Đại học Thái Nguyên, các Thầy giáo, Cô giáo đã tham gia giảng dạy và cung cấp những kiến thức cơ bản, sâu sắc, tạo điều kiện giúp đỡ em trong quá trình học tập và nghiên cứu tại nhà trường.

Đặc biệt, với tấm lòng thành kính, em xin gửi lời cảm ơn sâu sắc nhất đến Giáo sư, Tiến sĩ Nguyễn Văn Hộ, người đã trực tiếp hướng dẫn khoa học và tận tình giúp đỡ em trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Em cũng xin gửi lời cảm ơn Lãnh đạo UBND, Phòng GD&ĐT, cán bộ quản lý và giáo viên các trường THCS thành phố Uông Bí cùng bạn bè, người thân đã tạo điều kiện cả về thời gian, vật chất, tinh thần cho em trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Trong quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn, mặc dù bản thân em đã luôn cố gắng nhưng chắc chắn không tránh khỏi những khiếm khuyết. Kính mong được sự góp ý, chỉ dẫn của các Thầy, các Cô và các bạn đồng nghiệp.

Em xin trân trọng cảm ơn!

Quảng Ninh, ngày 16 tháng 10 năm 2014

Tác giả

Lãnh Thị Mai Hồng

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG	v
MỞ ĐẦU	1
1. Lí do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	3
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu.....	3
4. Giả thuyết khoa học.....	3
5. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
6. Giới hạn phạm vi nghiên cứu	4
7. Phương pháp nghiên cứu	4
8. Cấu trúc luận văn.....	5
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ THIẾT BỊ DẠY HỌC Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ	6
1.1. Lịch sử nghiên cứu vấn đề.....	6
1.2. Các khái niệm cơ bản	9
1.2.1. Khái niệm quản lý, quản lý giáo dục và quản lý nhà trường	9
1.2.2. Biện pháp quản lý	16
1.2.3. Thiết bị dạy học, phân loại thiết bị dạy học	16
1.2.4. Quản lý thiết bị dạy học.....	21
1.2.5. Biện pháp quản lý thiết bị dạy học	22
1.3. Nguyên tắc sử dụng thiết bị dạy học	23
1.3.1. Nguyên tắc sử dụng thiết bị dạy học phù hợp thời điểm.....	24
1.3.2. Nguyên tắc sử dụng thiết bị dạy học phù hợp địa điểm	24
1.3.3. Nguyên tắc sử dụng thiết bị dạy học đúng mức độ yêu cầu.....	25

1.4. Yêu cầu cơ bản về dạy học của trường trung học cơ sở trong giai đoạn hiện nay.....	26
1.4.1. Yêu cầu về mục tiêu giáo dục THCS	26
1.4.2. Yêu cầu về đổi mới chương trình giáo dục THCS	26
1.5. Quản lý thiết bị dạy học trong trường THCS	28
1.5.1. Vai trò của quản lý thiết bị dạy học.....	29
1.5.2. Nội dung quản lý thiết bị dạy học	29
1.5.3. Những yếu tố tác động đến hiệu quả quản lý thiết bị dạy học ở trường THCS	34
Kết luận chương 1.....	36
Chương 2: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ THIẾT BỊ DẠY HỌC Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ THÀNH PHỐ UÔNG BÍ, TỈNH QUẢNG NINH.....	38
2.1. Khái quát tình hình kinh tế, văn hoá- xã hội thành phố Uông Bí, tỉnh Quảng Ninh.....	38
2.1.1. Đặc điểm địa lý, kinh tế, văn hóa - xã hội thành phố Uông Bí	38
2.1.2. Giáo dục cấp trung học cơ sở thành phố Uông Bí	39
2.2. Quản lý thiết bị dạy học ở các trường THCS thành phố Uông Bí, tỉnh Quảng Ninh.....	41
2.2.1. Giới thiệu điều tra.....	41
2.2.2. Kết quả điều tra.....	42
Kết luận chương 2.....	69
Chương 3: MỘT SỐ BIỆN PHÁP QUẢN LÝ THIẾT BỊ DẠY HỌC Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ THÀNH PHỐ UÔNG BÍ, TỈNH QUẢNG NINH.....	70
3.1. Nguyên tắc đề xuất các biện pháp	70
3.2. Các biện pháp quản lý thiết bị dạy học của hiệu trưởng các trường trung học cơ sở thành phố Uông Bí.....	71

3.2.1. Tuyên truyền, nâng cao nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên và học sinh về tầm quan trọng của thiết bị dạy học trong việc đổi mới phương pháp và nâng cao chất lượng dạy học	71
3.2.2. Nâng cao chất lượng huy động đầu tư mua sắm, trang bị thiết bị dạy học..	73
3.2.3. Đổi mới việc thực hiện công tác quản lý của Hiệu trưởng trong lĩnh vực quản lý thiết bị dạy học.....	75
3.2.4. Tăng cường bồi dưỡng cho cán bộ quản lý, giáo viên về kỹ năng, nghiệp vụ khai thác, sử dụng hiệu quả thiết bị dạy học	78
3.2.5. Tăng cường thanh tra, kiểm tra, đánh giá, khen thưởng và kỷ luật việc quản lý sử dụng thiết bị dạy học của cán bộ, giáo viên và học sinh.....	80
3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp quản lý thiết bị dạy học	84
3.4. Khảo nghiệm tính hợp lý và khả thi của các biện pháp quản lý phương tiện dạy học đã đề xuất	86
3.4.1. Mục tiêu khảo nghiệm	87
3.4.2. Chọn đối tượng xin ý kiến	87
3.4.3. Nội dung khảo nghiệm	87
3.4.4. Tổ chức lấy ý kiến về tính khả thi, hợp lý các biện pháp đề xuất và thu thập số liệu.....	88
3.4.5. Xử lý kết quả	88
Kết luận chương 3.....	94
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	95
1. Kết luận.....	95
2. Khuyến nghị.....	96
TÀI LIỆU THAM KHẢO	99
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Viết tắt	Viết đầy đủ
CBQL	Cán bộ quản lý
CSVC	Cơ sở vật chất
GV	Giáo viên
GD&ĐT	Giáo dục và đào tạo
TBDH	Thiết bị dạy học
THCS	Trung học cơ sở
THPT	Trung học phổ thông
HS	Học sinh

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1: Quy mô mạng lưới trường, lớp, HS cấp THCS	39
Bảng 2.2: Số người tham gia phỏng vấn của các trường	41
Bảng 2.3: Thống kê số lượng và chất lượng TBDH ở các nhà trường	44
Bảng 2.4: Kết quả trả lời phiếu khảo sát của cán bộ quản lí	47
Bảng 2.5: Kết quả khảo sát giáo viên về nội dung sử dụng TBDH.....	50
Bảng 2.6: Kết quả khảo sát học sinh về nội dung sử dụng TBDH.....	52
Bảng 2.7: Tuyên truyền, nâng cao nhận thức của cán bộ quản lí, giáo viên và học sinh về tầm quan trọng của thiết bị dạy học trong việc đổi mới phương pháp và nâng cao chất lượng	57
Bảng 2.8: Huy động các lực lượng giáo dục đầu tư, mua sắm, thiết bị dạy học của Hiệu trưởng	59
Bảng 2.9: Đổi mới quản lí TBDH của hiệu trưởng các nhà trường	61
Bảng 2.10: Bồi dưỡng năng lực giáo viên quản lí, sử dụng, khai thác thiết bị dạy học	63
Bảng 2.11: Thanh tra, kiểm tra, đánh giá, khen thưởng và kỷ luật việc quản lí sử dụng thiết bị dạy học của cán bộ quản lí, giáo viên, nhân viên và học sinh.....	65

MỞ ĐẦU

1. Lí do chọn đề tài

Sự nghiệp Giáo dục và Đào tạo (GD&ĐT) của nước ta luôn được Đảng và Nhà nước quan tâm, nhất là sau Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VI, Đảng ta đã xác định: Trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, cùng với khoa học và công nghệ, GD&ĐT là quốc sách hàng đầu. Nghị quyết Hội nghị lần thứ 2 Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa VIII đã nêu rõ: “Đổi mới mạnh mẽ phương pháp giáo dục đào tạo, khắc phục lối truyền thụ một chiều, rèn luyện nếp tư duy của người học, từng bước áp dụng phương pháp tiên tiến, hiện đại và phương tiện hiện đại vào quá trình dạy học” và “Tiếp tục đổi mới phương pháp GD&ĐT, tăng cường cơ sở vật chất và từng bước hiện đại hóa nhà trường, lớp học, sân chơi, bãi tập, máy tính nối mạng Internet, thiết bị học tập và giảng dạy hiện đại, thư viện, ký túc xá...” và “Đổi mới phương pháp dạy học, phát huy tư duy sáng tạo và năng lực tự đào tạo của người học, coi trọng thực hành, thực nghiệm, ngoại khoá, làm chủ kiến thức, tránh nhồi nhét, học vẹt, học chay, sử dụng một phần vốn vay và viện trợ của nước ngoài để xây dựng cơ sở vật chất cho GD&ĐT”.

Trong những năm qua ngành GD&ĐT đã tiến hành những điều chỉnh cần thiết, đồng thời thực hiện chủ trương đổi mới giáo dục, trước hết là đổi mới giáo dục phổ thông. Phương pháp dạy học là một trong những thành tố của quá trình dạy học, trong đó thiết bị dạy học là điều kiện của phương pháp dạy học. Thiết bị dạy học học góp phần giúp cho giáo viên thực hiện có hiệu quả quá trình dạy học, là điểm tựa cho học sinh hình thành tri thức và kỹ năng thực hành một cách nhanh chóng và bền vững. Thiết bị dạy học góp phần quan trọng trong việc đổi mới phương pháp dạy học đồng thời trong quá trình sử dụng thiết bị dạy học sẽ khơi dậy, thúc đẩy và phát huy khả năng tự làm phương tiện, đồ dùng dạy học và khả năng sáng tạo của giáo viên và học sinh. Vì thế đổi mới phương pháp dạy học ở các trường phổ thông bắt buộc phải đổi mới việc quản